

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

підготовки бакалавра
спеціальність 081 Право

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Історія держави і права України» підготовки бакалаврів, галузі знань «08 Право», спеціальності «081 Право» держави і права, к.ю.н.,

Розробник: доцент кафедри теорії та історії
Гламазда П.В.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

протокол № 2 від вересня 2020 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Яцишин М.М.)

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань «08 Право» спеціальність «081 Право»	Нормативна/Вибіркова
Кількість годин/кредитів 266 /5		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 1-ий
		Лекції: 42 год.
		Практичні (семінарські): 40 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота: 58 год.
		Консультації: 9 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: українська		

ІІ. Інформація про викладача

ППП: Гламазда Петро Володимирович

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: _____

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: glamazda.lawyer@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Історія держави і права України є однією із фундаментальних дисциплін в системі підготовки студентів у вищій школі та становить невід'ємну частину і необхідний елемент вищої юридичної освіти.

Курс «Історія держави і права України» покликаний допомогти майбутньому фахівцю у галузі права засвоїти категоріально-понятійний апарат історико-правової науки, знати основні віхи розвитку державотворчого процесу в Україні, краще підготуватися до активної участі у суспільно-політичному житті країни. Вивчення цього курсу безпосередньо вплине на формування наукового світогляду і загальної культури, дасть можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України.

2. Пререквізити

Вивчення предмета курсу «Історія держави і права України» передбачає наявність у студентів базових знань з історії України, оскільки курс «Історія держави і права України» тісно пов'язаний з історією розвитку господарства, культури, науки та інших областей людської діяльності, а також з історією сусідніх держав та народів.

Постреквізити

Вивчення курсу «Історія держави і права України» перебуває у структурно-логічному зв'язку з вивченням інших дисциплін, а саме: теорією держави і права, історією держави і права зарубіжних країн, історією вчень про державу і право, філософією.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів першого курсу юридичного факультету цілісних уявлень про виникнення державно-правових явищ у народів, що населяли територію, яка зараз є державною територією України та становлення державності Українського народу з тим, щоб використати одержані знання для глибокого осмислення історичних процесів розвитку держави і права, становлення національної правосвідомості народу та використання історичного досвіду у розбудові незалежної, суверенної, демократичної, соціальної та правової Української держави; опанування інструментарієм науки історії держави і права України, вивчення загальних закономірностей виникнення і розвитку держави і права України, починаючи з давніх часів і завершуючи сучасним періодом розбудови держави та формування її правової системи.

Завдання навчальної дисципліни – надати можливість майбутнім юристам оволодіти спеціальними методами дослідження проблем розвитку держави і права до яких належать історико-правовий та метод правового аналізу та порівняння; показати зародження та розвиток державно-правових інститутів у різних народів, що проживали на території України у різні часи; загальні закономірності виникнення та реалізації різних вчень про державу і право на території України; перешкоди і проблеми, які виникали на шляху будівництва української державності та становлення національної системи права; навчити студентів використовувати історичний досвід української держави і права у практичній діяльності; аналізувати правові акти та інші документи, а також самостійно робити правильні прогнози розвитку суспільного і державного життя України на основі історико-правових знань. Це визначає основоположне місце історії держави і права України серед інших юридичних дисциплін.

4. Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- виявляти здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- демонструвати здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- виказувати здатність приймати обґрунтовані рішення.
- демонструвати здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння

структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

- виявляти знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- демонструвати здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- виявляти здатність використовувати історичний досвід української держави і права у практичній професійній діяльності.
- виказувати здатність використовувати принцип історизму в аналізі суспільних та державно-правових процесів, що відбуваються в Україні, а також у враховувати історичні аспекти при аналізі та використанні правових актів.
- демонструвати здатність самостійно робити науково-обґрунтовані прогнози розвитку суспільно-політичного та державно-правового життя України на основі історико-правових знань

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Державно-правовий розвиток на українських землях (середина I тисячоліття нашої ери – початок XX ст.)						
Тема 1. Предмет, періодизація, історіографія курсу «Історія держави і права України»	7	2	2	3		ДС, Т, РЗ/К,Р 20
Тема 2. Стародавні держави і право на території Північного Причорно-мор'я і Приазов'я	8	2	2	3	1	
Тема 3. Ранньофеодальна держава Київська Русь	7	2	2	3		
Тема 4. Право Київської Русі	9	4	2	2	1	
Тема 5. Галицько-Волинська держава та її право	7	2	2	3		
Тема 6. Литовсько-Руська держава та її право	8	2	2	3	1	
Тема 7. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої	7	2	2	3		
Тема 8. Запорозька Січ: військово-адміністративний устрій та право	8	2	2	3	1	
Тема 9. Держава і право Гетьманщини	7	2	2	3		
Тема 10. Суспільно-політичний	8	2	2	3	1	

устрій і право на українських землях у складі імперій						
Модульна контрольна робота						25
Разом за модулем 1	76	22	20	29	5	45
Змістовий модуль 2. Державно-правовий розвиток на українських землях (початок XX ст. – початок XXI ст.)						
Тема 1. Державний лад і право Української Народної Республіки	8	2	2	3	1	ДС, Т, РЗ/К,Р 20
Тема 2. Держава і право за гетьманату П. Скоропадського	7	2	2	3		
Тема 3. УНР часів Директорії та її право	7	2	2	3		
Тема 4. Західноукраїнська Народна Республіка та її право	7	2	2	3		
Тема 5. Утворення радянської держави і права в Україні. Радянська державність і право в Україні у 20-30-х роках XX ст.	8	2	2	3	1	
Тема 6. Держава і право України у роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)	6	2	2	2		
Тема 7. Державно-правове будівництво в УРСР у повоєнні роки та у період десталінізації (1945 – перша половина 1960 рр.)	8	2	2	3	1	
Тема 8. Держава і право України в період «застою» (середина 1960-х – середина 1980-х років)	7	2	2	3		
Тема 9. Державно-правовий розвиток України в період перебудови (1985-1991 рр.)	7	2	2	3		
Тема 10. Держава і право України на сучасному етапі (1991-2006 рр.)	8	2	2	3	1	
Модульна контрольна робота						25
Разом за модулем 2	73	20	20	29	4	45
ІНДЗ						10
Всього годин/ Балів	149	42	40	58	9	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи студента із курсу «Історія держави і права України» є опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях.

Зміст самостійної роботи студентів

1. Науковий погляд на розвиток історіографії української держави і права припадає на Закінчіть речення. Які праці даного періоду вам відомі і хто їх автори?
2. Зробіть порівняльний аналіз правового становища панівних верств суспільства. Поясніть, який характер мали відносини між феодалами. Спираючись на знання з історії держави і права зарубіжних країн, з'ясуйте, які існували відмінності у правовому становищі феодалів на Русі та в Західній Європі, та поясніть, чим вони обумовлювалися.
3. Складіть схему організації влади й управління Давньоруської держави.
4. Поясніть, кому належало право суду, на яких засадах була побудована судова влада на Русі. З'ясуйте, які існували суди в Київській державі, охарактеризуйте їх структуру, склад та юрисдикцію.
5. Розкрийте відмінності у шлюбно-сімейному праві до і після прийняття християнства на Русі.
6. Поясніть, чому Руська правда та інші джерела давньоруського права не відрізняли кримінальне правопорушення від цивільно-правового. Розкрийте процес еволюції від приватно-правового до публічно-правового розуміння злочину.
7. Охарактеризуйте види злочинів за давньоруським правом. На основі аналізу статей Руської правди, Церковних Статутів Володимира і Ярослава наведіть докази розвитку давньоруського кримінального права як права привілею. Віднайдіть у тексті Руської правди зародки таких кримінально-правових інститутів, як умисел та необережність.
8. Охарактеризуйте мету та види покарань на Русі.
9. Як відомо, найдавнішим інститутом охорони правопорядку і карою була кровна помста. Спираючись на норми Руської правди, проаналізуйте процес її обмеження та скасування державою. Поясніть причини поширення грошових видів покарань на Русі.
10. Назвіть і охарактеризуйте основні етапи судового процесу: залич, звід, гоніння сліду. З'ясуйте, які процесуальні дії могли застосовуватися лише за кримінальними справами та в чому вони полягали.
11. Спираючись на статті Руської правди, назвіть основні види доказів, які використовувались в судовому процесі та розкрийте порядок їх застосування. Виокремте ті з них, які, на вашу думку, є характерними для ранньофеодального періоду державності, та порівняйте їх з аналогічними в інших державно-правових системах цього часу.
12. Дайте характеристику судової системи Галицько-Волинського князівства.
13. Поясніть причини та визначте особливості запровадження магдебурзького права в західноукраїнських містах.
14. Розкрийте характерні риси кримінального права Галицько-Волинського князівства.
15. Складіть схему суспільно-політичного устрою Південно-Західної Русі.
16. Складіть схему судово-адміністративного устрою Києво-Руської держави.
17. Випишіть у зошит структуру і вкажіть головні питання кожної з трьох редакцій "Руської Правди".
18. Складіть схему суспільно-політичного устрою доби Литовсько-Руської держави.
19. Литовські статuti: порівняльний аналіз.
20. У XVI столітті ми жили в правовій державі?
21. Складіть схему судоустрою в Литовсько-Руській державі до і після судової реформи середини XVI ст. Додайте до цього характеристику судових органів.

22. Охарактеризуйте розвиток цивільного права Литовсько-Руської доби. Які зміни відбулися в інститутах виконання зобов'язань, спадку, сервітуту та ін.?
23. Сформулюйте основні риси феодального кримінального права Великого князівства Литовського.
24. Випишіть структуру Литовських Статутів.
25. Складіть схему військово-адміністративного та судового устрою Запорозької Січі.
26. Розкрийте соціальні джерела та засади формування Запорозької Січі. Зробіть власний висновок, що сприяло розвитку Січі як антиурядової опозиції, робило її центром соціального незадоволення в українському суспільстві.
27. Розкрийте джерела та риси права Запорозької Січі. З'ясуйте, яке джерело права мало на Січі універсальний характер та які відносини воно регламентувало.
28. Визначте мету та систему покарань, що діяла на Січі, та охарактеризуйте основні види покарань. Поясніть, що спричинило суворість системи покарання та охарактеризуйте систему покарань, яка існувала на Січі.
29. Складіть схему адміністративно-політичного устрою держави Богдана Хмельницького.
30. Складіть схему судоустрою Козацько-гетьманської держави: систему "козацьких судів" і за судовою реформою К.Розумовського.
31. Проаналізуйте, в чому полягала своєрідність бази джерел правової системи Гетьманщини. З'ясуйте, чому і які з попередніх правових джерел було скасовано, а які з них частково продовжували діяти.
32. Знайдіть, выпишіть основні пам'ятники права України XVIII ст., вкажіть їх структуру та зміст.
33. Складіть схему органів державної адміністрації і крайового самоврядування в Галичині.
34. Складіть схему судоустрою в Україні першої половини XIX ст. у регіональному розрізі.
35. Складіть схему органів селянського управління і суду за реформою 1861 року.
36. Складіть порівняльну таблицю буржуазних і феодальних рис Судової реформи 1864 року.
37. Складіть схему суспільного ладу на українських землях у складі Російської імперії. З'ясуйте, якими факторами зумовлювалися зміни у суспільному устрої на українських землях та розкрийте сутність цих змін. Прочитайте текст циркуляра міністра внутрішніх справ Валуєва від 18 липня 1863 р. про заборону української мови (додається). До яких заходів вдавався царат у боротьбі з українським суспільством?
38. Складіть порівняльну схему органів управління, що діяли на українських землях до реформ та в пореформений період. З'ясуйте, які зміни в систему управління внесли реформи 60-70-х років XIX ст.
39. Розкрийте зміст кодифікації права першої половини XIX ст. Охарактеризуйте джерела права, що діяли на українських землях у складі Російської імперії.
40. Охарактеризуйте еволюцію кримінально-правового інституту покарання. Розкрийте, в чому проявляється процес гуманізації покарання та які феодальні риси зберігалися в інституті покарання. З'ясуйте, які встановлювалися види покарань кримінальних і виправних. Проаналізуйте причини та наслідки посилення кримінальної репресії царизму на початку XX ст.

41. складіть схему судової системи на українських землях у складі Австро-Угорської імперії. Поясніть порядок створення та призначення судів присяжних при окружних судах. Які існували спеціалізовані суди? Розкрийте призначення та функції прокуратури й адвокатури на українських землях у складі Австро-Угорщини.

42. Охарактеризуйте джерела права на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.

43. Розкрийте риси кримінального права й кримінально-процесуального права на українських землях у складі Австро-Угорської імперії.

44. З'ясуйте ставлення Директорії до попереднього та "паралельного" (радянського) законодавства. зокрема поясніть, чому, на вашу думку, Директорія не поновила дію низки законів Першої УНР, у тому числі й Конституції УНР.

45. Проаналізуйте текст Закону України "Про виділ Української Ради" від 4 січня 1919р. (додається) та охарактеризуйте склад, призначення та компетенцію Виділу УНРади. Назвіть також склад та повноваження Президії УНРади.

46. З'ясуйте способи формування та комплектування правоохоронних органів ЗУНР. Охарактеризуйте функції "народної міліції" та корпусу української державної жандармерії. Назвіть і дайте характеристику функціям адвокатури, прокуратури й нотаріату.

47. Випишіть структуру, зміст та основні положення Конституції УНР.

48. Складіть порівняльну схему судової системи за положеннями про судоустрої УСРР: а) 1922 р.; б) 1925 р.; в) 1929 р. та Законом про судоустрій СРСР, союзних і автономних республік 1938 р. Наведіть аргументи щодо значного посилення процесів централізації судової системи в 30-ті роки.

49. Складіть порівняльну таблицю заходів урядів Польщі, Румунії та Чехословаччини щодо українського населення за сферами: економічною, політичною, культурною.

50. Складіть схему організаційної структури ОУН-УПА.

51. Складіть схему (порівняльну) органів державної влади і управління в радянській Україні до утворення СРСР, після його утворення і в період т.зв. репресивно-тоталітарного режиму, на кінець 1930-х рр.

52. Випишіть основні акти в процесі радянзації західних українських земель, вкажіть дату їх прийняття та основний зміст.

53. Використовуючи підручник і хрестоматії, выпишіть у зошит ті нормативно-правові акти, що спрямовані на розгортання репресій. Зазначте дату їх прийняття та основний зміст.

54. Випишіть у зошит основні політико-адміністративні реформи в Україні у 50-60-х рр., подайте їх основний зміст.

55. З'ясуйте, яких змін зазнала система органів влади й управління із прийняттям у 1977 р. та 1978 р. нових Конституцій СРСР та УРСР. Поясніть, який статус за цими Конституціями отримала КПРС та які державницькі функції закріплювалися за нею. Розкрийте негативні наслідки впливу авторитарної командно-адміністративної системи управління на суспільно-політичні процеси.

56. Розкрийте зміст та назвіть наслідки другої кодифікації радянського права в Україні.

57. Охарактеризуйте розвиток сімейного законодавства, що спрямовувалося на зміцнення сім'ї, захист інтересів матері й дитини, охорону здоров'я молодого покоління. Розкрийте основний зміст та структуру Кодексу про сім'ю і шлюб УРСР 1969 р.

58. Проаналізуйте мету та види покарань. Поясніть, які наслідки мало домінування серед видів покарання покарань, пов'язаних із позбавленням волі. Охарактеризуйте процес розвитку виправно-трудового законодавства. розкрийте зміст, структуру та визначення Виправно-трудового кодексу УРСР 1970 р.

59. Розкрийте основний зміст прийнятого 3 серпня 1990р. Закону УРСР “Про економічну самостійність Української РСР”, який став логічним продовженням юридичного оформлення на основі Декларації про державний суверенітет України економічної незалежності республіки. При цьому особливу увагу зверніть на проголошення повної господарської самостійності і свободи підприємництва всіх юридичних і фізичних осіб у рамках законів України, введення національної грошової одиниці. З'ясуйте, який інший закон, також спрямований на втілення Декларації, закріплював виключне право українського народу самостійно і незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території Української РСР. Охарактеризуйте зміст та значення для забезпечення реформування економіки України законів “Про власність” від 7 лютого 1991 р., “Про підприємництво” від 7 лютого 1991 р., “Про підприємства в Україні” від 27 березня 1991 р. та ін.

60. З'ясуйте, як демократизація суспільного життя вплинула на розвиток процесуального законодавства, зокрема щодо оскарження в суді неправомірних дій службових осіб, які обмежували права громадян.

61. Дайте юридичну характеристику Біловезькій угоді.

62. Розкрийте причини “помаранчевої революції”, її зміст та значення для державно-правового розвитку України.

63. Охарактеризуйте процес становлення українського парламентаризму.

64. Розкрийте процес визначення головних державних символів України.

65. Поясніть, які фактори спричинили інтенсивний розвиток кримінального права та якими шляхами відбувалося реформування кримінального законодавства. розкрийте зміни і доповнення до Кримінального кодексу 1960 р., що вносились у перші роки незалежності України. Охарактеризуйте структуру, завдання та основний зміст нового Кримінального кодексу України, який набув чинності з 1 вересня 2001р.

Охарактеризуйте процес становлення держави і права України після прийняття Акту проголошення незалежності; процес створення нового держдепартаменту; конституційний процес; процес створення законодавчої системи.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

На практичних заняттях студенти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, робити доповнення до основної відповіді студента-доповідача, готувати письмові відповіді на питання у формі рефератів, доповідей, виконувати творчі завдання. Студенти, які не отримали оцінку під час усного опитування, за 10 хвилин до завершення практичного заняття мають змогу виконати контрольну роботу по темі, яка виносилась на обговорення.

Шкала оцінювання студента на практичних заняттях:

Поточна оцінка знань студентів під час практичних занять здійснюється за двобальною системою (від «0» до «2» балів):

2 бали – відмінно – питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки ;

1,5 бали – добре – питання висвітлене частково, відповідь охоплює основні аспекти, зроблені окремі висновки

1 бал – задовільно – питання висвітлено поверхнево, зроблені висновки, які потребують уточнення

0,5 бала – незадовільно – питання висвітлені недостатньо, висновки не зроблені.

Модульна контрольна робота проводиться усно або письмово відповідно до вказівок викладача. У разі неявки студента на модульну контрольну роботу, остання не підлягає перездачі

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи курс «Історія держави і права України» студент зобов'язується дотримуватись етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Пропущені практичні заняття та негативні оцінки можуть бути перездані до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі.

V. Підсумковий контроль

Екзамен проводиться у формі усного опитування за змістом усього курсу. Екзаменаційний білет складається з трьох питань. Максимальний результат виконання екзаменаційного завдання оцінюється в 60 балів.

Бали отримані на екзамені додаються до балів отриманих на практичних заняттях

Перелік питань до екзамену

1. Адміністративне право 20—30-х рр. XX ст.
2. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії (кінець XVIII — початок XX ст.).
3. Адміністративно-територіальний устрій та місцеве управління українських земель у складі Великого князівства Литовського.
4. Адміністративно-територіальний устрій УСРР у 1919—1937 рр.
5. Виникнення козацтва, його склад та правова диференціація.
6. Вищі органи влади та місцевого управління українських земель у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

7. Владні установи УНР у центрі та на місцях.
8. Встановлення радянської державно-правової системи в Україні (1917-1919 рр.).
9. Головні положення Кодексу законів про працю УРСР 1971 р.
10. Держава, право та суспільство скіфів.
11. Державний лад та адміністративний устрій на українських землях Австро-Угорщини.
12. Державний лад часів Директорії УНР.
13. Державний устрій Галицько-Волинської держави.
14. Державний устрій Західноукраїнської Народної Республіки.
15. Державний устрій Київської Русі.
16. Державний устрій Української Держави гетьмана П. Скоропадського.
17. Державний устрій українських земель у складі Російської імперії (кінець XVIII-XIX ст.).
18. Державний, адміністративний та суспільний устрій Гетьманщини (XVII-XVIII ст.).
19. Державність і право на західноукраїнських землях у 1920-1939 рр.
20. Державно-правове значення злуки УНР та ЗУНР.
21. Державно-правовий та суспільний розвиток античних полісів Північного Причорномор'я.
22. Державно-правові аспекти Першого та Другого універсалів УЦР.
23. Державно-правові аспекти Третього та Четвертого універсалів УЦР.
24. Державно-правові підстави здобуття Україною незалежності у 1991 р.
25. Джерела права доби козацько-гетьманської України (XVII-XVIII ст.).
26. Джерела права на Україні XV-XVI ст. у складі Литви та Польщі.
27. Джерела права на українських землях у складі Російської імперії XIX - на початку XX ст.
28. Загальна характеристика законодавства Центральної Ради.
29. Загальна характеристика основних галузей права УРСР кінця 1940-1950-х рр.
30. Земельне право УСРР 1920—1930-х рр.
31. Зміни у державному ладі українських земель у складі Російської імперії на початку XX ст.
32. Зміни у законодавстві УРСР у період перебудови (1986-1991 рр.).
33. Зміни у державному устрої УРСР з кінця 40-х - до початку 80-х рр. XX ст.
34. Класифікація злочинів та види покарань за "Руською правдою".
35. Класифікація злочинів та види покарань за Гетьманщини (XVII—XVIII ст.).
36. Конституція 1996 р. і державна символіка України.
37. Конституція П. Орлика як пам'ятка політико-правової думки.
38. Конституція УНР 1918 р.
39. Конституція УСРР 1919 р.
40. Конституція УСРР 1929 р.
41. Конституція УРСР 1937 р.
42. Конституція УРСР 1978 р.
43. Кримінальне право і процес у 1930-х рр.
44. Кримінальне право на українських землях у складі Російської імперії (XIX ст.).
45. Кримінальне право УСРР 1920-х рр.
46. Кримінальне та кримінально-процесуальне право УРСР 1960-1980-х рр.
47. Литовські статuti як пам'ятка і джерело права.
48. Магдебурзьке право і його особливості в Україні.
49. Наступ російського царизму на автономію України у XVIII ст.
50. Норми кримінального права в Україні литовсько-польської доби.

51. Норми цивільного права на українських землях в литовсько-польську добу.
52. Окупаційний режим в Україні у роки Другої світової війни.
53. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади і місцеве самоврядування незалежної України.
54. Основні засади Кодексу про адміністративні правопорушення 1984 р.
55. Особливості держави і права Боспорського царства.
56. Право власності та володіння у Київській Русі.
57. Право Галицько-Волинської держави.
58. Право УРСР у роки Другої світової війни.
59. Система права Західноукраїнської Народної Республіки.
60. Система права Київської Русі.
61. Система права на українських землях у складі Австро-Угорської монархії.
62. Юридичне оформлення входження західноукраїнських земель до складу УРСР (1939-1945 рр.).
63. Правові аспекти селянської реформи 1861 р.
64. Правоохоронна система УРСР з кінця 40-х - до початку 80-х рр. XX ст.
65. Предмет, принципи, методи та періодизація історії держави і права України.
66. Реорганізація державного механізму УРСР у роки радянсько-німецької війни.
67. Реформа поліції 1862 р. та її державно-правова сутність.
68. Реформи державного апарату та правоохоронної системи УРСР у період перебудови (1986-1991 рр.).
69. Родинно-шлюбне право УСРР 1920-1930-х рр.
70. Розвиток права та правоохоронної системи в умовах незалежної України.
71. "Руська правда" як пам'ятка і як джерело права.
72. Спроби відродити українську національну державу у роки Другої світової війни.
73. Спроби кодифікації українського права у XVIII - на початку XIX ст.
74. Створення в Україні у 60-70-х рр. XIX ст. органів міського та земського самоврядування.
75. Судова система Київської Русі.
76. Судова система в Україні у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
77. Судова система українських губерній Російської імперії до і після реформи 1864 р.
78. Судова система та правоохоронні органи на західноукраїнських землях в XIX — на початку XX ст.
79. Судова система та судовий процес Гетьманщини.
80. Судова та правоохоронна система Української Держави гетьмана П. Скоропадського.
81. Судова та правоохоронна система часів першої УНР.
82. Судовий процес на українських землях у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
83. Судові та правоохоронні органи УСРР (1920—1937 рр.).
84. Судочинство (процес) в Київській Русі.
85. Суспільний лад Галицько-Волинської держави.
86. Суспільний лад Київської Русі.
87. Суспільний лад українських земель у складі Російської імперії (XIX ст.).
88. Суспільний устрій на українських землях у складі імперії Габсбургів.
89. Суспільний устрій на українських землях у XV—XVI ст. у складі Литви та Польщі.
90. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої у кінці XVII—XVIII ст.
91. Суспільно-політичний устрій, право та судівництво Запорозької Січі.

92. Трудове право УСРР 1920—1930-х рр.
93. Утворення давньоруської держави Київська Русь.
94. Утворення, склад і організація роботи Центральної Ради.
95. Формування української державності у роки Національно-визвольної війни 1648-1657 рр. "Березневі статті".
96. Характеристика законодавства Директорії УНР.
97. Характеристика Кодексу законів про шлюб та сім'ю 1969 р.
98. Характеристика права гетьманату П. Скоропадського.
99. Характеристика розшуку часів Київської Русі.
100. Цивільне право і процес в УСРР 1930-х рр.
101. Цивільне право на українських землях у складі Російської імперії (XIX ст.)
102. Цивільне право УСРР 1920-х рр.
103. Цивільне та цивільно-процесуальне законодавство УРСР 1960-1980-х рр.
104. Цивільно-правові норми доби Гетьманщини (XVII-XVIII ст.).
105. Юридичне оформлення входження України до складу СРСР.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендовані джерела

Література:

1. Іванов, В. М. Історія держави і права України [Текст] : навч. посіб. / В. М. Іванов. — К. : Атіка, 2007. — 728 с.
2. Історія держави і права України [Текст] : підручник / А. С. Чайковський, В. І. Батрименко, Л. О. Зайцев та ін. — К. : Юринком Інтер, 2006. — 511 с.
3. Історія держави і права України [Текст] : підручник : у 2 т. [за ред. В. Я. Тація, Й. Рогожина, В. Д. Гончаренка]. — К. : Концерн Вид. Дім «Ін Юре», 2003. — 656 с.
4. Історія держави і права України [Текст] : практикум / А. С. Шевченко, Л. І. Суюсанов, Г. В. Мухіна, С. В. Кудін, Н. П. Свиридюк ; за ред. А. С. Шевченка. — Донецьк : ПП ВД «Кальміус», 2012. — 248 с.

Інтернет ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського